

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

GAB.422.1.2017.BS

Warszawa, 11 stycznia 2017 roku

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

serdecznie dziękuję za zaproszenie na 33. Posiedzenie Senatu RP w dniach 11, 12 i 13 stycznia 2017 r. Bardzo żałuję, ale z uwagi na wcześniej zaplanowane obowiązki służbowe, nie będę mógł uczestniczyć w Posiedzeniu.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk senacki nr 287), wprowadza nową jakość uczestnictwa dzieci w życiu publicznym. Z tego względu zabranie głosu w tej sprawie przez Rzecznika Praw Dziecka jest konieczne i uzasadnione.

Rzecznik Praw Dziecka popiera w całości projekt zmiany przepisów Kodeksu postępowania cywilnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Nadaje on bowiem małoletnim uprawnienie do obecności – w charakterze publiczności, w posiedzeniach jawnych postępowań w sprawach cywilnych prowadzonych przed sądem powszechnym oraz w sprawach administracyjnych rozstrzyganych przez sąd administracyjny. Wzmacnia to podmiotowość dziecka, umożliwiając aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, zdobywanie wiedzy i doświadczenia w zakresie spraw cywilnych i administracyjnych, które leżą w kręgu jego zainteresowania. Sprzyja także kształtowaniu w dzieciach poszanowania dla prawa i wzmocnieniu poczucia sprawiedliwości.

Projektowana zmiana jest realizacją prawa dziecka do informacji, kształtującego jego rozwój, mającego istotne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb edukacyjnych, obowiązku szkolnego czy przygotowania dziecka do aktywnego życia w społeczeństwie obywatelskim. To także realizacja prawa dziecka do swobodnego wyrażania własnych poglądów oraz prawa

27 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

do bycia wysłuchanym, co umożliwi małodzieńemu udział w formach aktywności społecznej, takich jak m.in. działania w młodzieżowych radach, udział w konsultacjach społecznych, czy uczestnictwo w dialogu publicznym.

W ocenie Rzecznika Praw Dziecka projekt słusznie nie wprowadza ograniczenia wiekowego dla małodzieńego. Przewodniczący, zezwalając na obecność małodzieńego w posiedzeniu jawnym sądu oceni, czy dostęp małodzieńego do sądu służy realizacji prawa dziecka do informacji oraz swobodnego kształtowania opinii na temat działania władzy sądowniczej i wypracowania własnych poglądów, nie narusza dobra dziecka, godzi w powagę sądu oraz czy może wpływać na jakość wyjaśnień albo zeznań przesłuchiowanych w postępowaniu osób.

Obowiązujące przepisy w omawianym zakresie, zarówno w postępowaniu cywilnym jak i postępowaniu administracyjnym, pozwalają na uczestnictwo w posiedzeniu jawnym sądu - w charakterze publiczności - wyłącznie osobom pełnoletnim.

Wprowadzenie proponowanej regulacji wychodzi naprzeciw realizacji postanowień Konwencji o prawach dziecka, jest zgodne z postanowieniami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz realizuje zalecenia Komitetu Praw Dziecka ONZ z 29 października 2015 r.¹ Dopełnia regulacje prawne, obowiązujące w polskiej procedurze karnej od prawie 50 lat.²

Z tych względów projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk senacki nr 287), w ocenie Rzecznika Praw Dziecka, zasługuje na przychylność i akceptację.

→ *zaproponowano* *racjonalnie*
Marek *Przybylski*

¹ nr CRC/C/POL/CO/3-4

² Art. 307 § 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks postępowania karnego, uchylony z dniem 1 września 1998 r. oraz art. 356 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, obowiązujący od dnia 1 września 1998 r.